

Školní vzdělávací program školní družiny

*Základní škola a mateřská škola Všechnovice, příspěvková organizace
Všechnovice 88, 753 53 Všechnovice*

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLNÍ DRUŽINY

Č.j.:	ZŠ-465/2022
Skartační znak:	A10
Účinnost od:	1.9.2022
Vypracovala:	Denisa Španihelová, DiS.
Schválil:	Mgr. Daniel Navrátil, ředitel školy
Kontrolou a prováděním této směrnice pověřena:	zástupkyně ředitele školy
Změny:	jsou prováděny pomocí číslovaných písemných dodatků, které tvoří součást tohoto předpisu
Adresa školy:	Základní škola a mateřská škola Všechnovice, příspěvková organizace, Všechnovice 88, 753 53 Všechnovice
Telefon:	773 490 020
E-mail:	skola@zsvsechnovice.cz
Webové stránky:	www.zsvsechnovice.cz

Obsah

1.	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE ŠKOLNÍ DRUŽINY	4
2.	CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍ DRUŽINY	4
2.1.	Podmínky ekonomické	5
2.2.	Podmínky materiální	5
2.3.	Podmínky prostorové	5
2.4.	Podmínky personální	5
3.	CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ ŠKOLNÍ DRUŽINY	5
4.	AKCE ŠKOLNÍ DRUŽINY	6
5.	SWOT ANALÝZA	6
5.1	Rizika.....	6
5.2	Příležitosti	7
5.3	Slabé stránky	7
5.4	Silné stránky	7
6.	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE.....	7
6.1	Kompetence k učení.....	7
6.2	Kompetence k řešení problémů	7
6.3	Komunikativní kompetence.....	8
6.4	Kompetence sociální a interpersonální.....	8
6.5	Kompetence činnostní a občanské.....	8
6.6	Kompetence k trávení volného času	8
7.	OBSAH A FORMY ČINNOSTI VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ.....	8
8.	ČASOVÝ PLÁN A EVALUACE	9
9.	OBSAH VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU.....	10
10.	ŘÁD	15
	Poslání školní družiny	15
I.	VŠEOBECNÉ USTANOVENÍ	16
1.	Činnost družiny	16
II.	ORGANIZACE A PROVOZ ŠKOLNÍ DRUŽINY.....	16
1.	Přihlašování, odhlašování žáka.....	16
2.	Provoz školní družiny	17
3.	Kritéria přijetí do školní družiny	17
4.	Docházka do ŠD	17

4.	Pravidla chování žáků při činnostech ŠD	18
5.	Bezpečnost a ochrana zdraví žáků ŠD	19
6.	Pitný režim	19
7.	Nepřítomnost zaměstnance	19
III.	REŽIM ŠKOLNÍ DRUŽINY	19
IV.	DOKUMENTACE.....	20
V.	ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ.....	20
11.	OSTATNÍ.....	21
11.1	Poučení o bezpečném chování a ochraně žáků	21
11.2	Hygienické podmínky	21
11.3	Psychosociální podmínky	21

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE ŠKOLNÍ DRUŽINY

Název ŠD	Školní družina ZŠ a MŠ Všechnovice
IČO	619 860 11
Sídlo	Všechnovice 88 PSČ:753 53
Charakteristika	3 oddělení školní družiny
Zřizovatel	Obec Všechnovice
Internetové stránky	http://zs.zsvsechnovice.cz
Mail	skola@zsvsechnovice.cz
Telefon	581 622 644
Vedení školy	Mgr. Daniel Navrátil
Zpracovatel	Vychovatelka – Denisa Španihelová, DiS.
Platnost	Od 1. 9. 2022

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍ DRUŽINY

Školní družina je umístěna v 1. patře budovy Základní a Mateřské školy Všechnovice. Školní družina má tři oddělení, která navštěvují žáci z Opatovic, Býškovic, Horního Újezda, Horních Těšic, Malhotic, Provodovic, Všechnovic.

Družina vytváří prostor pro pohybově rekreační program, rozvíjí dětskou tvořivost i fantazii, pěvecké, poslechové i taneční aktivity. Prostřednictvím tohoto působení rozvíjí osobnost dítěte, jeho výtvarné myšlení, smyslové vnímání, hledá talenty, rozšiřuje okruh vědomostí, dovedností a pracovních návyků. Vede ke správnému společenskému chování, ke slušnému vystupování, k dopravní kázni a k rozumnému využívání volného času.

Žákům s podpůrnými vzdělávacími potřebami bude podle stupně a charakteru jejich znevýhodnění při jejich začleňování do volnočasových aktivit věnována průběžná zvláštní pozornost.

Režim školní družiny:

06:15 – 07:15 ranní družina, individuální zájmy žáků

11:15 – 13:00 hygienická příprava na oběd, oběd, odpočinková a rekreační činnost

13:00 – 14:30 tělovýchovná, sportovní a dopravní, esteticko-výtvarná, přírodovědná, společensko-vědní, pracovní-technická, dramatická, hudební činnost

14:30 – 16:00 zájmová a rekreační činnost, postupný odchod žáků

2.1. Podmínky ekonomické

Školní družina je zpoplatněna, výši poplatku určuje ředitel školy. Tyto peníze slouží k nákupu spotřebního zboží (barvy, lepidla, papíry...) hraček a her do ŠD.

2.2. Podmínky materiální

- keramická pec a dílna
- magnetická tabule

Školní družina je vybavena hrami, hračkami a sportovním náčiním. Fond her a pomůcek je pravidelně obnovován.

2.3. Podmínky prostorové

Prostory pro oddělení školní družiny:

- oddychové prostory školy

Školní družina využívá ke své činnosti také školní, místní hřiště, školní zahradu, tělocvičnu, keramickou dílnu, kuchyňku a třídy s interaktivní tabulí.

2.4. Podmínky personální

- kvalifikovanost vychovatelky
- další vzdělávání – samostudium, akreditované kurzy
- počítačová gramotnost
- do školní družiny může být přidělen asistent pedagoga

Vychovatelka je iniciátorem a průvodcem dítěte při činnostech, které motivuje, navozuje, přímo nebo nepřímo řídí a hodnotí. Rozvíjí sociální kompetence důležité nejen pro učení, ale i pro další rozvoj žáků: zdravé sebevědomí, schopnost být sám sebou, umět žít v sociální skupině i v multikulturní společnosti, vytvořit základy pro celoživotní učení a osvojit si základní lidské a etické hodnoty. Podněcuje a rozvíjí přirozenou všímavost a zvědavost žáků, jejich chuť objevovat i odvahu projevit se a ukázat, co všechno zvládnou. Tyto žádoucí projevy pak přiměřeně oceňuje a chválí. Vychovatelka je plně kvalifikována pro práci ve školní družině.

3. CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ ŠKOLNÍ DRUŽINY

- zájmové vzdělávání formou zájmových, vzdělávacích a spontánních činností, odpočinku a relaxací, výchovou, hrou, učením, individuální prací
- motivujeme žáky pro celoživotní učení
- vedeme žáky k všestranné a účinné komunikaci, rozvíjíme schopnost rozhodování, hodnocení a sebehodnocení
- rozvíjíme u žáků schopnost spolupracovat a respektovat názor, práci a úspěchy druhých

- učíme žáky aktivně se rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální citění
- vedeme žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, učíme je žít společně s jinými lidmi
- vytváříme u žáků citlivé vztahy k lidem, okolnímu prostředí i k přírodě
- pomáháme žákům rozvíjet své schopnosti, uplatňovat osvojené vědomosti a dovednosti
- přiměřeně věku vedeme žáky k poznání světových a evropských kulturních tradic a hodnot jako základu pro soužití v národním a mezinárodním měřítku
- získání a uplatňování znalostí o životním prostředí, o bezpečnosti a ochraně zdraví
- prevence sociálně patologických jevů
- chceme, aby prostor družiny byl pro všechny příjemný a napomáhal vytvářet vhodné klima

4. AKCE ŠKOLNÍ DRUŽINY

- Drakiáda
- Halloweenové odpoledne
- Den matek
- Sběr papíru
- Uspávání broučků
- Turnaj ve hře Člověče, nezlob se!
- Turnaj v kuželkách
- Turnaj v piškvorkách
- Turnaj ve vybíjení
- Výroba dárků k zápisu do 1. třídy
- Vánoční besídka s nadílkou, výroba dárků a ozdob
- Malování na chodník
- Karneval
- Slet čarodějnic
- Měsíc zdraví
- Sněhové radovánky
- Týden empatie
- Fotbalový turnaj
- Pyžamový den
- Den dětí

5. SWOT ANALÝZA

5.1 Rizika

- časová rozdílnost při nástupu žáků do družiny po vyučování
- více ročníků v oddělení
- odchody žáků domů
- omezený časový prostor na činnosti
- zdravotní potíže žáků (alergie, bolesti, nevolnost)

5.2 Příležitosti

- zlepšit vybavení školní družiny nábytkem, novými hrami a knihami
- více spolupráce s MŠ, třídními učitelkami, knihovnou
- možnost zažít úspěch (i méně nadaní žáci)

5.3 Slabé stránky

- nabourávání činnosti ŠD odjezdy žáků a jinými zájmovými aktivitami (kroužky v brzkých odpoledních hodinách)
- omezení v návštěvách kulturních zařízení (dojíždění)

5.4 Silné stránky

- plná kvalifikovanost vychovatelky
- pedagogická praxe
- vhodně vybavené prostory školní družiny
- spolupráce s knihovnou
- keramická pec
- dostatek místních dětských hřišť
- maximální rozvoj environmentální výchovy (třídění odpadu, sběr starého papíru, vršků z PET lahví, péče o školní zahradu)

6. VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

6.1 Kompetence k učení

- vedeme žáky k celoživotnímu vzdělávání
- vytváříme žákům podmínky, aby se učili s chutí
- vedeme žáky k tomu, aby započatou práci dokončili
- podněcujeme žáky, aby získané zkušenosti uplatnili v praktických situacích
- vedeme žáky, aby spolupracovali v týmu a prezentovali svoji práci
- rozvíjíme u žáků schopnost správného sebehodnocení
- učíme žáky klást otázky a hledat na ně odpovědi

6.2 Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k logickému myšlení a řešení problémů
- vedeme žáky k tomu, aby si všímali problému a dění kolem sebe
- učíme je definovat problém
- vedeme žáky k hledání řešení
- podněcujeme žáky k hodnocení výsledků řešení
- učíme žáky, že vyhýbat se problémům nevede k cíli

- učíme žáky rozlišovat správná a chybná řešení
- vedeme žáky k tomu, aby započatou práci dokončili

6.3 Komunikativní kompetence

- vedeme žáky k účinné komunikaci
- učíme žáky ovládat řeč
- vedeme žáky ke komunikaci s vrstevníky i dospělými
- učíme žáky vyjadřovat své pocity řečí, gestem, kultivovaně
- vedeme žáky k tomu, aby svá sdělení, myšlenky, otázky i odpovědi vyjadřovali vhodně formulovanými větami

6.4 Kompetence sociální a interpersonální

- vedeme žáky ke spolupráci
- vedeme žáky k tomu, aby dokázali samostatně rozhodovat o svých činnostech
- učíme žáky rozpoznat vhodné a nevhodné chování
- rozvíjíme u žáků schopnost snímat nespravedlnost, agresivitu, šikanu a umět se jim bránit
- vedeme žáky k tomu, aby se dokázali podřídit, prosadit, přijmout kompromis
- nabádáme žáky k toleranci k odlišnostem mezi lidmi

6.5 Kompetence činnostní a občanské

- vychováváme žáky v odpovědné osobnosti
- vedeme žáky k tomu, aby si uvědomovali svá práva i práva druhých
- učíme žáky organizovat, plánovat, řídit a hodnotit
- vedeme žáky k tomu, aby odpovědně plnili své povinnosti
- nabádáme žáky k tomu, aby dbali zdraví své i druhých
- učíme žáky chápat souvislosti a problémy ve světě (náboženství, ekologie, ...)

6.6 Kompetence k trávení volného času

- vedeme žáky k tomu, aby smysluplně trávili svůj volný čas
- usměrňujeme žáky tak, aby si dokázali vybrat zájmové činnosti podle svých dispozic
- nabádáme žáky, aby dokázali říct „ne“ nevhodným nabídkám k využití volného času

7. OBSAH A FORMY ČINNOSTI VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ

Školní družina organizuje pravidelnou činnost oddělení, pořádá nebo spolupořádá příležitostné akce a v průběhu dne nabízí spontánní aktivity. Družina umožňuje dětem i odpočinek a přípravu na vyučování. Základním prostředkem činnosti školní družiny je hra založená na zážitku dětí, která obohacuje jejich

sebezpoznání, rozšiřuje vědomosti a dovednosti a navozuje kladné emoce. Strategií pedagogické práce je respektování požadavků pedagogiky volného času.

Pravidelné činnosti

- jsou dány týdenní skladbou zaměstnání a představují zejména organizované aktivity zájmového tělovýchovného charakteru. Probíhají v oblastech esteticko-výchovné, pracovní-technické, tělovýchovné, přírodovědné, společensko-vědní, dramatické a hudební.

Příležitostné akce

- přesahují zpravidla rámec školní družiny a nejsou zahrnuty do standardní týdenní skladby činností. Jsou to např. besídky, slavnosti, výlety, exkurse a jiné. Tyto akce jsou připravovány obvykle ve spolupráci se základní nebo mateřskou školou. Např. vánoční, velikonoční výstava, dětský karneval, besídka pro maminky, bláznivá olympiáda.

Spontánní aktivity

- zahrnují každodenní individuální klidové činnosti po obědě, spontánní hry s hrami a hračkami, spontánní kreslení. Vychovatelka při nich nejen zajišťuje bezpečnost dětí, ale také navozuje a podněcuje některé jejich aktivity.

Odpočinková činnost

- zde zahrnujeme nejen činnosti klidové, ale i aktivní odpočinek – tedy činnosti rekreační, jako jsou např. závodivé hry při pobytu venku nebo tělocvičně. Také to mohou být různé organizované zájmové činnosti – např. hudební nebo výtvarné.

Příprava na vyučování

- nespočívá jen ve vypracování domácích úkolů, ale zejména do ní zahrnujeme nejrozličnější didaktické hry, tematické vycházky a další činnosti, jimiž upevňujeme a rozšiřujeme poznatky, které si děti osvojily ve školním vyučování.

8. ČASOVÝ PLÁN A EVALUACE

ŠVP je sestaven na dobu vzdělávacího cyklu, obsahuje výběr možných činností, ze kterých volíme podle aktuálního složení žáků v oddělení. Toto uspořádání umožňuje tvořivě reagovat na změny i na různou skladbu žáků.

Pro jednotlivé náměty se počítá s průběžným působením vychovatelky se spontánní nabídkou pravidelné činnosti, příležitostných akcí a nabídkou aktivit nepravidelné činnosti. Tyto okruhy chápeme v co nejširším slova smyslu.

ŠVP není dogma, je potřeba s ním pracovat a na základě evaluace jej doplňovat a obměňovat. Evaluace znamená zjišťování, hodnocení stavu, kvality a fungování pedagogických procesů.

Vnitřní evaluační procesy probíhají na úrovni:

- a) individuální – vychovatelka si průběžně hodnotí vlastní práci a snaží se o sebereflexi činnosti a evaluaci vzdělávacího procesu, která jí umožní i jeho případnou úpravu. Hledá nové metody, které by postupně vedly ke kvalitnějším výsledkům

- b) vedení školy – výchovnou práci ve školní družině hodnotí ředitel školy, která zjišťuje pozorování, hospitacemi a kontrolami, jak jsou naplňovány vytyčené cíle a jak družina plní celkové poslání

Vnějšími evaluačními procesy rozumíme zpětnou vazbu ze získaných informací od rodičů, od dětí samotných, zřizovatele a Školní inspekce.

9. OBSAH VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Obsahem jsou konkrétní činnosti podle tematického celku základního vzdělávání Člověk a jeho svět. Vzhledem k tomu, že družinu navštěvují žáci různého věku, nejsou činnosti určovány pro jednotlivé věkové stupně. Rozvíjí se zde základní poznatky žáků o životě společnosti, živé a neživé přírodě a jejich významu pro člověka. Vychází z poznatků žáků, jejich dosavadních zkušeností a dovedností, ze specifík Všechnovic a okolí.

Oblast **ČLOVĚK A JEHO SVĚT** se člení do těchto tematických okruhů:

- Místo, kde žijeme
- Lidé kolem nás
- Lidé a čas
- Rozmanitost přírody
- Člověk a jeho zdraví

I. Místo, kde žijeme

Tematický okruh Obsah a popis činnosti

Náš domov	- vypravujeme o životě naší rodiny - Kreslíme členy naší rodiny, jak s nimi trávíme volný čas - Co kdo dělá – modelujeme - Stavíme náš dům ze stavebnice - zařizujeme si dům, pokojíček (vystřihujeme z barevných papírů, lepíme na podkladový materiál)
Škola	- procházíme školou a učíme se v ní orientovat - zjišťujeme, kdo všechno v naší škole pracuje - zdobíme školní družinu - povídáme si o cestě do školy a domů - ptáme se na bezpečnost cesty do školy každého z nás - zajímáme se o dopravní značky v okolí školy, určujeme je a vysvětlujeme si jejich význam - soutěžíme ve znalostech dopravních značek a předpisů

- vyrábíme dopravní značky
 - hrajeme si na přepravu autobusem, jsme v roli cestujícího dítěte, dospělého, revizora, atd.
 - výtvarně znázorňujeme dopravní prostředky
- Naše obec
- na vycházkách hledáme zajímavosti naší obce (budovy, pomníky, vodní toky, kopce)
 - seznamujeme se s posláním pošty, knihovny, obchodu, obecního úřadu. Všechna tato místa navštěvujeme a vyzkoušíme si jejich služby
 - kreslíme, čím bychom chtěli být
 - besedujeme na téma „co kdo dělá“
- Okolí obce
- vybíráme si blízké místo, na které dojdeme podle plánu
 - stavíme krajinu z písku
 - seznamujeme se s mapovými značkami, učíme se je poznávat
 - ilustrujeme přečtené pověsti
 - vyprávíme si, co jsou masopustní zvyklosti
- Tradice naší obce
- besedujeme o lidových tradicích a zvycích

II. Lidé kolem nás

- Rodina
- představujeme si svou rodinu, hovoříme o rodičích, prarodičích, sourozencích
 - zjišťujeme, kdy mají svátek, narozeniny a připravujeme přáníčka
 - hrajeme si na řemesla
 - besedujeme o tom, co pro nás znamenají maminky, kreslíme, čím se doma zabývají, vyrábíme pro ně dárek
 - připravujeme besídku pro maminky
 - besedujeme o hodnotě peněz, o plýtvání jídlem, energií, vodou, penězi
 - hrajeme si na obchod s využitím kouzelných slovíček
- Kamarádi
- sestavujeme pravidla soužití, žebříček hodnot
 - hrajeme na malíře a malujeme portréty kamarádů
 - povídáme si o rozdílech mezi slovy kamarád, přítel, spolužák
 - učíme se toleranci a pořádku
 - přemýšlíme o vandalismu, opravujeme poškozené hry, věnujeme se sebeobslužné práci
 - uvědomujeme si, v čem a jak jsou znevýhodnění lidé psychicky či tělesně postižení
 - cvičíme si smyslové orgány pomocí her, kreslení, sportu a jiných

činností

- čteme pohádky z různých zemí světa a ilustrujeme je

Svátky a oslavy

- každý den má někdo svátek
- přemýšlíme, jak bychom nejlépe poblahopřáli při různých příležitostech
- Halloween – vyrábíme ozdoby z dýní, masky apod.
- čas adventní – povídáme si o Vánocích, zpíváme koledy, vyrábíme Mikuláše, čerty a anděly, vyzdobíme si družinu
- kouzelný čas Vánoc – vyprávíme si o vánočních zvycích, které se zachovaly dodnes, které dodržujeme v rodinách a jsou typické pro náš kraj
- vyrábíme vánoční ozdoby z papíru, pečeme cukroví
- vyrábíme přáníčka k Vánocům i k Novému roku
- Velikonoce – čteme o národních a místních zvycích, malujeme kraslice, vyrábíme velikonoční zvířátka
- učíme se básně s jarní tematikou
- povídáme si o významu Dne dětí
- soutěžíme a závodíme na školním hřišti

Jak se správně chovat

- známe kouzelná slovíčka, besedujeme o nich a jejich významu
- hrajeme scénky s kouzelnými slovíčky
- člověk mezi lidmi – povídáme si, čím můžeme druhého potěšit (dárkem, pochvalou, chováním, úsměvem), uvědomujeme si, že se máme chovat slušně a laskavě
- besedujeme o tom, jaké chování očekáváme od dívek a od chlapců
- hrajeme si na vyřizování drobných vzkazů, vstupování do místností, hodnotíme naše chování ve školní jídelně, v autobuse, na výletě atd.
- na příkladech si připomínáme vhodné a nevhodné chování v dopravních prostředcích, na silnici, na chodníku, hovoříme o následcích dopravní nekázně
- mluvíme správně – cvičíme si jazyk na jazykolamech, při dechových a artikulačních cvičeních
- čteme si s porozuměním a správnou artikulací z knih a časopisů pro poslech ostatních
- pantomimicky předvádíme povolání, sporty, pocity, děje
- při stolování dodržujeme základní hygienická pravidla a hodnotíme vzájemně naše chování u stolu
- povídáme si o pořadech v televizi, doporučujeme si vhodné pořady
- porovnáváme realitu s některými filmovými příběhy
- výtvarně ztvárňujeme pořady určené pro děti

III. Lidé a čas

- Náš denní režim
- vyprávíme si o zásadách pravidelného denního režimu, o možnostech správného využití času
 - kreslíme, co nás nejvíce baví, co méně
 - plánujeme správný režim jednoho dne
 - připomínáme si, co se nám v jednotlivých ročních obdobích líbilo v přírodě, kreslíme obrázky
 - využíváme hry, při nichž si cvičíme paměť, pozornost, postřeh, soustředěnost a tvořivé myšlení
 - ohlížíme se za prázdninami, shromáždíme pohlednice a obrázky z míst, kde jsme byli a povídáme si o nich. Z pohlednic tvoříme prázdninový vláček
 - před prázdninami si připravíme plán všech aktivit, kterým se chceme věnovat v létě, popisujeme je a malujeme, sestavujeme kalendář. Po prázdninách porovnáváme naše plány s tím, co jsme skutečně dělali a prožili

- Jak se mění lidé
- když jsme byli malí, prohlížíme si fotografie
 - navštívíme mateřskou školu, připravíme si pro ně krátký program
 - když byli velcí malí, připravíme dárečky pro seniory

- Jak se mění věci, budovy, obec
- sbíráme pohlednice naší obce, školy a hledáme změny
 - na vycházce srovnáváme současný stav budov obce s jejich podobou na pohlednicích
 - pátráme po tom, jak vypadala škola, do níž chodili naši rodiče
 - besedujeme o domácnosti dříve a nyní
 - povídáme si o tom, jak doma pomáháme
 - kreslíme moderní spotřebiče v domácnostech
 - na vycházce sledujeme rozdíly mezi novostavbami a starými domy
 - kreslíme dominanty naší obce, tvoříme domy z krabic
 - čteme české pohádky, říkadla, básničky, hádanky, pranostiky, ilustrujeme pohádky, hrajeme scénky
 - učíme se zpívat lidové písně, zejména ty, vážící se k našemu kraji
 - pátráme po tom, jak se žilo na hradech a zámcích, společně stavíme hrady, tvoříme postavy té doby z textilu a přírodních materiálů

IV. Rozmanitost přírody

Příroda kolem nás – rostliny a živočichové

- na vycházkách pozorujeme přírodu
- kreslíme stromy, květiny a krajinu v jednotlivých ročních obdobích
- využíváme různých přírodnin pro koláže
- při vycházce do lesa upevňujeme pravidla chování v přírodě, sbíráme

- plody a zhotovujeme z nich různé výrobky
 - pozorujeme život hmyzu, ptáků a dalších drobných zvířat
 - krmíme ptáčky v zimě, pozorujeme jejich stopy ve sněhu
 - pečujeme o květiny, vytváříme si tak hezké životní prostředí
 - pozorujeme klíčení semínek
 - určujeme jednotlivé druhy rostlin, vytváříme herbář
 - kreslíme domácí mazlíčky, besedujeme o tom, jak se o ně staráme
- Roční období**
- povídáme si o ročních obdobích, sledujeme změny v přírodě, život zvířat
 - učíme se básničky a písničky s přírodní tematikou
 - vědomosti o přírodě procvičujeme při didaktických hrách
 - podzim – vyrábíme draky, modelujeme ovoce a zeleninu, zdobíme dýně
 - zima – pomáháme zvířátkům a ptákům přežít zimu, zdobíme vánoční strom na školní zahradě
 - jaro – na vycházce pozorujeme jarní práce na zahrádkách, mláďata domácích zvířat, kreslíme a vyrábíme první jarní květiny, pracujeme na školním záhonu
- Počasí**
- v literatuře vyhledáváme pranostiky, čteme je a kreslíme
 - tvoříme kalendář přírody, zaznamenáváme počasí
 - porovnáváme pranostiky s aktuálním vývojem počasí
- Chráníme si své životní prostředí**
- pomáháme při úklidu svého bydliště, okolí školy a družiny
 - třídíme odpad do kontejnerů
 - při vycházce do přírody si všímáme všeho, čím ji člověk poškozuje
 - besedujeme s myslivci o životě zvířat ve volné přírodě
 - tvoříme výrobky z přírodních a odpadových materiálů

V. Člověk a jeho zdraví

- Poznáváme své tělo**
- z encyklopedie si vyhledáme zajímavosti o lidském těle
 - na arch balicího papíru obkresluje postavu a dokresluje jednotlivé orgány
 - hrajeme hru „hlava, ramena, kolena, palce“

- Pečujeme o své zdraví, co nám prospívá – co nám škodí**
- vyprávíme si o otužování a zdravém životním stylu
 - kreslíme a vystřihujeme jednotlivé části oblečení a určujeme, kdy si je můžeme obléknout
 - besedujeme o osobní hygieně, ujasňujeme si hygienické zásady při kašli, kýchání, použití WC, stolování atd.
 - sestavujeme zdravý jídelníček, doplňujeme ho kreslenými a

vystřiženými obrázky

- soutěžíme ve smyslovém poznávání zeleniny, ovoce, koření a dalších potravin
- poznáváme houby, které rostou v lese
- čteme o dětských nemocech a jejich léčení, zajímáme se o zdravotní prevenci, péči o zdravé zuby
- učíme se ošetřovat jednoduchá zranění
- hrajeme si na lékaře a pacienta, nebojíme se návštěvy ordinace
- sbíráme a sušíme léčivé rostliny v našem okolí, vysvětlujeme si, k čemu slouží
- pečujeme o svůj vzhled a čistotu
- předvádíme si, jak se máme chovat v různých situacích, abychom se vyhnuli úrazům
- učíme se používat lékárníčku
- kreslíme plakáty proti kouření a užívání návykových látek

Chodíme ven každý den

- chodíme do přírody, na školní zahradu
- pořádáme jednoduché soutěže s míčem či se švihadlem
- při vycházkách překonáváme přírodní překážky
- prohlubujeme si znalosti o živé i neživé přírodě
- hrajeme hry propojující tělesnou zdatnost s rozvojem paměti a orientace v přírodě
- při pobytu venku hrajeme pohybové hry, cvičíme
- soutěžíme, kdo postaví nejhezčího sněhuláka, dohodí nejdále sněhovou koulí
- chodíme bruslit, sáňkovat a bobovat
- hrajeme vybíjenou, kopanou, volejbal
- pořádáme sportovní odpoledne, kde soutěžíme v lehkootletických disciplínách

10. ŘÁD

V souladu se zněním zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), § 30, odst. 1, vydávám vnitřní řád školní družiny:

Poslání školní družiny

Školní družina se ve své činnosti řídí zejména vyhláškou č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání, v platném znění. Školní družina tvoří ve dnech školního vyučování mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. ŠD není pokračováním školního vyučování, má svá specifika, která ji odlišují od školního vyučování. Hlavním posláním ŠD je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace žáků, částečně také dohledu nad žáky. Činnost družiny je určena přednostně pro žáky prvního stupně základní školy. Činností vykonávaných družinou se mohou účastnit i žáci, kteří nejsou přijati k pravidelné denní docházce do družiny.

I. VŠEOBECNÉ USTANOVENÍ

1. Činnost družiny

- 1.1. Družina poskytuje zájmové vzdělávání žáků jedné školy nebo několika škol.
- 1.2. Družina vykonává činnost ve dnech školního vyučování a o školních prázdninách. Po projednání se zřizovatelem může ředitel školy přerušit činnost družiny v době školních prázdnin.
- 1.3. Družina může vykonávat činnosti pro účastníky, nebo účastníky a jejich zákonné zástupce, i ve dnech pracovního volna.
- 1.4. Družina organizuje zájmové vzdělávání především pro účastníky přihlášené k pravidelné denní docházce.
- 1.5. Družina umožňuje účastníkům odpočinkové činnosti a přípravu na vyučování.
- 1.6. Činnost družiny se uskutečňuje především:
 - příležitostnou výchovnou, vzdělávací, zájmovou a tematickou rekreační činností nespojenou s pobytem mimo místo, kde právnická osoba (škola) vykonává činnost školského zařízení pro zájmové vzdělávání
 - pravidelnou výchovnou, vzdělávací a zájmovou činností
 - využitím otevřené nabídky spontánních činností.

II. ORGANIZACE A PROVOZ ŠKOLNÍ DRUŽINY

1. Přihlašování, odhlašování žáka

- 1.1. Žáka do školní družiny přihlašuje zákonný zástupce předáním řádně vyplněné přihlášky do školní družiny.
- 1.2. O přijetí žáka k činnosti školní družiny rozhoduje ředitel školy na základě vyplněných náležitostí v písemné přihlášce a kritérií pro přijetí.
- 1.3. Zákonní zástupci jsou povinni včas a řádně vyplnit zápisní lístek do školní družiny, včetně rozsahu docházky a způsobu odchodu žáka z družiny – zápisní lístky eviduje vychovatelka pověřená ředitelem školy.
- 1.4. Činnost školní družiny je určena přednostně pro žáky prvního stupně, k pravidelné docházce však mohou být přijati i žáci druhého stupně, pokud oddělení nedosáhlo limitujícího počtu žáků.
- 1.5. Maximální počet přijatých žáků je vždy 30 na jedno oddělení s ohledem na dojíždějící.
- 1.6. Činností družiny se mohou zúčastňovat i žáci nezařazení do družiny, pokud se v nich neúčastní plný počet zařazených žáků stanovený pro oddělení - např. dočasné umístění žáků z vyšších tříd, pokud to vyžaduje organizace výuky (dělené vyučovací hodiny, přerušení výuky, apod.).
- 1.7. Roční částka pro pobyt žáka ve školní družině činí 750 Kč a po sdělení o přijetí žáka do školní družiny je tato částka hrazena obratem převodem na bankovní účet školy pod symboly k tomuto účelu určenými, nejpozději však do konce září.

- 1.8. Nepřítomnost žáka v ŠD je omluvena nepřítomností žáka ve škole (postup dle školního řádu), pokud je žák vyzvednut zákonnými zástupci z vyučování, ohlásí vychovatelce tuto skutečnost třídní (předávající) učitel. Ostatní nepřítomnost v družině je třeba vychovatelce zprávou ve školním informačním systému Škola online řádně omluvit.
- 1.9. O vyloučení z docházky do ŠD rozhodne ředitel školy na základě návrhu vychovatelky ŠD a po projednání v pedagogické radě. Rozhodnutí o vyloučení ze ŠD sdělí ředitel školy zákonným zástupcům žáka písemně s patřičným zdůvodněním.

2. Provoz školní družiny

- 2.1. Provozní doba školní družiny je ráno od 6.15 do 7.15 hodin (maximální počet žáků je 30), dále pak od 11.15 do 16.00 hodin. Do školní družiny docházejí žáci ihned po vyučování.
- 2.2. V době prázdnin nebo mimořádného volna je činnost ŠD zajištěna, pokud počet přihlášených žáků není nižší než 8. V případě nižšího počtu přihlášených žáků může ředitel nabídnout zákonným zástupcům přihlášených žáků z 1. a 2. třídy využití činnosti mateřské školy.
- 2.3. Výchovně vzdělávací práce a další činnosti ve školní družině probíhají podle rozvrhu činností a režimu, který schvaluje ředitel školy.
- 2.4. Vyučovací jednotka ve výchovně vzdělávací práci ŠD je 60 minut.
- 2.5. Školní družina se nachází v učebnách č. 16 a 17 a 21
- 2.6. K činnosti ŠD je možné po dohodě s vedením školy využívat školní kuchyňku, obecní knihovnu, pracovní PC, tělocvičnu a uvolněné učebny.
- 2.7. Počet oddělení: 3.
- 2.8. Naplňování oddělení: oddělení školní družiny se naplňuje nejvýše do počtu 30 účastníků, nejvyšší počet účastníků na 1 pedagogického pracovníka je 30 žáků denně přítomných.

3. Kritéria přijetí do školní družiny

1. přednostně jsou přijímáni žáci 1. a 2. třídy
2. dále jsou z žáků 3. třídy přednostně přijímáni žáci s celotýdenní účastí (účast ve všech pracovních dnech)
3. dále jsou z žáků 3. třídy přednostně přijímáni sourozenci žáků již přijatých do ŠD
4. dále jsou z žáků 3. třídy přednostně přijímáni žáci s odchodem po ukončení hlavní činnosti (tj. 14.30 hod.)
v případě nenaplnění kapacity ŠD jsou přijímáni i žáci 4. třídy, a to za následujících podmínek:
 1. přednostně přijímáni žáci s celotýdenní účastí (účast ve všech pracovních dnech)
 2. přednostně přijímáni sourozenci žáků již přijatých do ŠD
 3. přednostně přijímáni žáci s odchodem po ukončení hlavní činnosti (tj. 14.30 hod.)

4. Docházka do ŠD

- 3.1. Do provozu ŠD vstupují žáci ráno od 6.15 do 7.00 hod. nebo od 11.15 do 12.45 hod.
- 3.2. Žák vstupuje do činností ŠD v nahlášeném režimu, který je uveden zákonným zástupcem na zápisovém lístku.

- 3.3. Nepřítomnost žáka v ŠD je omluvena nepřítomností žáka ve škole (postup dle školního řádu), pokud je žák vyzvednut zákonnými zástupci z vyučování, ohlásí vychovatelce tuto skutečnost třídní (předávající) učitel. Omluva je písemná nebo telefonická.
- 3.4. Za žáka, který se do školní družiny nedostaví, vychovatelka nezodpovídá.
- 3.5. Odhlášku ze stravování v případě nepřítomnosti žáka provádí zákonní zástupci sami.
- 3.6. Z vážných důvodů může být žák uvolněn v jinou dobu, než je uvedeno v zápisním lístku, v každém případě však jen na písemnou žádost zákonných zástupců s uvedením času odchodu a způsobu odchodu (s doprovodem či bez doprovodu).
- 3.7. V případě, že má být žák vyzvednut jinou osobou, než je uvedeno v zápisním lístku do školní družiny, musí tato osoba předložit zmocnění zákonných zástupců.
- 3.8. Žáci jsou pouštěni domů nebo na autobus na základě vyplněného zápisního lístku do školní družiny.
- 3.9. Režim vyzvedávání žáka z činností ŠD - doba od 13.00 do 14.30 je věnována vycházkám a zájmové činnosti, proto by neměla být narušována odchody žáků domů a stykem se zákonnými zástupci.
- 3.10. Do odpoledního provozu ŠD jsou žáci přihlášení k činnosti ve ŠD předávání vychovatelkám školní družiny přímo vyučujícím po ukončení řádné výuky či jiné činnosti organizované školou. Předávající při předání sdělí počet předávaných žáků a oznámí důvod nepřítomnosti zapsaných žáků ŠD. V případě nepřítomnosti vychovatelky ŠD plní učitel funkci pedagogického dohledu nad žáky ŠD a současně situaci oznámí vedení školy.
- 3.11. Při nevyzvednutí žáka zákonným zástupcem z činnosti ŠD do konce stanovené provozní doby ŠD vychovatelka kontaktuje telefonicky zákonné zástupce žáka. Dle telefonické domluvy se zákonnými zástupci vyčká s žákem až do příchodu daného zástupce. Není-li nikdo ze zákonných zástupců či uvedených kontaktních osob k zastížení, sdělí situaci řediteli školy případně pověřené osobě obecního úřadu. Opakované pozdní vyzvedávání žáka ze školní družiny projedná ředitel školy se zákonnými zástupci, případně se zřizovatelem. Tuto skutečnost může nahlásit ředitel i na příslušný odbor péče o dítě.

4. Pravidla chování žáků při činnostech ŠD

- 4.1. Žáci se řídí pokyny vychovatelky ŠD, pravidly vnitřního řádu ŠD, provozního řádu ŠD a školního řádu.
- 4.2. Žáci své svršky a aktovky ukládají na určená místa a zachovávají celkový pořádek ve školní družině.
- 4.3. Bez vědomí vychovatelky žák neopouští oddělení ŠD.
- 4.4. Doba pobytu ve školní družině se řídí údaji na zápisním lístku.
- 4.5. K hrám, hračkám, knihám atd. se žáci chovají ohleduplně a šetrně. Úmyslné poškození nebo zničení herního zázemí či vybavení nahradí, event. opraví zákonní zástupci.
- 4.6. Do hodnocení a klasifikace chování žáka se započítávají i projevy chování v činnostech ŠD - platí i zde ustanovení vyhlášky o základní škole.
- 4.7. Pokud žák soustavně narušuje činnosti ŠD, opakovaně porušuje vnitřní řád ŠD a školní řád, může být z rozhodnutí ředitele školy z docházky do ŠD vyloučen.

5. Bezpečnost a ochrana zdraví žáků ŠD

- 5.1. Viz. Školní řád, čl. 5 Podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků a jejich ochrany před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí (§ 30 odst. 1 písm. c) školského zákona)
- 5.2. Bezpečnost a ochranu zdraví žáků při činnostech zajišťuje každá vychovatelka ve svém oddělení metodicky správným a plánovitým výběrem činností v jednotlivých zaměstnáních.
- 5.3. Veškeré zjištěné nedostatky vychovatelky okamžitě nahlásí vedení školy.
- 5.4. Při úrazu žáka zváží vychovatelka situaci - ošetří sama, zavolá zákonní zástupci, event. lékařskou pomoc.
- 5.5. Žák je povinen okamžitě hlásit vychovatelce každé zranění při činnostech.
- 5.6. Během provozu ŠD nevstupují z hygienických a bezpečnostních důvodů zákonní zástupci či jimi pověřené osoby do výchovných prostor školy a oddělení ŠD. Komunikace s vychovatelkami probíhá na základě osobní domluvy.
- 5.7. Pedagogičtí zaměstnanci ŠD i žáci ŠD se dále řídí ve svém chování, povinnostech a právech ustanoveními školního řádu.

6. Pitný režim

Pitný režim mají žáci zajištěný z vlastních zásob.

7. Nepřítomnost zaměstnance

- 7.1. Při krátké nepřítomnosti vychovatelky (náhlá nezbytná nepřítomnost v průběhu dne) je možné spojit oddělení tak, aby v jednom oddělení nepřesáhl počet dětí 30. Vychovatelka daného oddělení přizpůsobí činnost tomuto počtu. S touto situací je vždy obeznámeno vedení školy.
- 7.2. Předem známá nepřítomnost vychovatelky přesahující 1 den je řešena zástupem.

III. REŽIM ŠKOLNÍ DRUŽINY

6.15 – 7:00 hod.	příchod dětí do ranní školní družiny, individuální zájmy dětí
7:15 hod.	odchod dětí do tříd
11.15 hod.	příchod dětí do školní družiny, ukládání aktovek na určená místa, sundávání židliček, řazení se na oběd
11.25 - 11.45 hod.	osobní hygiena, odchod na oběd
11.45 – 13.00 hod.	převážně odpočinková činnost, individuální zájmy dětí (malování, kreslení, společenské hry, hry se stavebnicí, poslech hudby, čtení, vyprávění, besedy, relaxace na koberci)

13.00 - 14.30 hod.	zájmová činnost – činnosti z oblasti VV, HV, TV, PC, přírodovědná činnost, sportovní a turistická činnost, pobyt na hřištích, sledování DVD, procházky po vesnici, příprava na vyučování (kvízy, soutěže, hlavolamy, atd.) kroužky dětí (keramika, sportovní aktivity, taneční kroužek, hra na flétnu, robotický kroužek, kuchtíci) společný úklid družiny
14.30 hod.	spojení zbývajících dětí do jednoho oddělení
14.30 – 16.00hod.	individuální zájmy dětí, možnost psát domácí úkoly, společenské hry, odchod dětí domů

IV. DOKUMENTACE

V družině se vede tato dokumentace:

- a) písemné přihlášky dětí; jejich součástí je písemné sdělení zákonných zástupců účastníka o rozsahu docházky a způsobu odchodu účastníka z družiny
- b) přehledy výchovně vzdělávací práce, včetně docházky dětí (škola on-line)
- c) celoroční plán činnosti ŠD
- d) roční hodnocení práce ŠD jako podklad pro výroční zprávu školy
- e) vnitřní řád ŠD
- f) provozní řád ŠD
- g) záznamy o úrazech dětí se zapisují do knihy úrazů základní školy.

V. ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

- a) Kontrolou provádění ustanovení této směrnice je statutárním orgánem školy pověřen zaměstnanec: zástupce ředitele školy.
- b) Vnitřní řád ŠD platí do odvolání.
- c) Ruší se předchozí znění této směrnice č.j. 163ZŠ/SŠD3/2018 ze dne 3. 9. 2018 včetně všech dodatků a příloh.
- d) Uložení směrnice v archivu školy se řídí skartačním řádem školy.
- e) Směrnice nabývá platnosti dnem podpisu ředitelem školy a zveřejněním.
- f) Směrnice nabývá účinnosti dnem: 1. 9. 2019

11. OSTATNÍ

11.1 Poučení o bezpečném chování a ochraně žáků

- při pobytu v prostorách ŠD, ZŠ
- při pobytu na chodbách, schodišti, šatnách
- při všech činnostech ve školní družině
- ve školní jídelně
- při pobytu na hřišti a na školní zahradě
- při pohybových hrách v kulturním domě
- při práci v keramické dílně
- při zimních sportech
- před výletem
- před výjezdem mimo Všechnovice
- před vycházkami
- před školními prázdninami

Žáci jsou na začátku školního roku seznámeni s řádem školy, s vnitřním řádem školní družiny a poučení o bezpečném chování.

Tato poučení jsou prováděna během celého školního roku. Žáci jsou stále upozorňováni na možná rizika vzniku úrazu.

11.2 Hygienické podmínky

- režim školní družiny a skladba zaměstnání zajišťuje žákům dostatek relaxace i aktivního pohybu
- vhodný stravovací a pitný režim
- zdravé prostředí užívaných prostor školní družiny
- vhodný, bezpečný nábytek
- ochrana žáků před úrazy
- dostupnost prostředků první pomoci
- dovednost vychovatelky poskytnout první pomoc

11.3 Psychosociální podmínky

- vytvářet v kolektivu žáků příznivé sociální klima (spolupráce, tolerance, pomoc druhému, komunikace)
- připravovat činnosti, které vycházejí ze zájmu žáků
- respektovat potřeby jedince
- činnosti ve školní družině jsou přiměřené věku dětí, na konci každé činnosti provést motivující hodnocení

Školní vzdělávací program školní družiny
Základní škola a mateřská škola Všechnovice, p. o.

- ochrana žáků před šikanou a dalšími patologickými jevy
- spoluúčast žáků na životě školy, školní družiny a vést je k odpovědnosti, spolupráci, spravedlnosti a budování společenských pravidel
- včasná informovanost žáků i rodičů o činnosti školní družiny a jejím vnitřním řádu

Ve Všechnovicích dne 26. 8. 2022

.....

Mgr. Daniel Navrátil

ředitel školy